

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

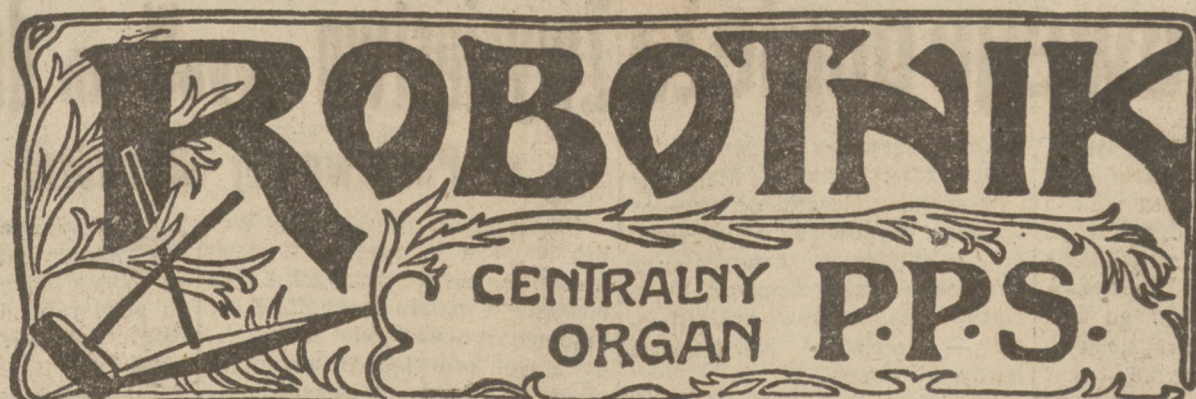
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 18

KASA czynna od 12 do 2-ej

Cena numeru 10 groszy

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 344-17

ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80

KASA I BUCHALTERIA 220-13

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa i Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 2.50, bez odnośnika zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50. Za zmianę adresu 50 gr.

Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Św. Tomasza 11-8. „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatrna 12. „ŁÓDZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI” Radom, ul. Kellera-Krausa 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI” Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI” Wilno ul. Dąbrowskiego 12.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykłe 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i załatwienie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwykłych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Sprawa okupacji wyspy Hainan

Wyjaśnienie japońskiego ministra spraw zagranicznych

Japońskie ministerium spraw zagranicznych donosi, iż ambasador francuski w Tokio odwiedził ministra spraw zagranicznych Arite, żądając wyjaśnień w sprawie zajęcia przez Japonię wyspy Hainan. Komunikat, wydany po tej wizycie, brzmi jak następuje:

„Francuski ambasador Arsen Henry odwiedził o godz. 11 ministra spraw zagranicznych Arite, aby poprosić Rząd japoński o wy-

jaśnienia w sprawie charakteru i trwania okupacji japońskiej na wyspie Hainan. Min. spraw zagr. Arite zapewnił francuskiego ambasadora, iż zajęcie wyspy Hainan ma cel czysto wojskowy, a mianowicie: wzmocnienie blokady Chin południowych i przez to przyspieszenie upadku Rządu Czan-Kaj-Szeka. Ani charakter, ani czas japońskiej okupacji wyspy Hainan nie wyjdą poza ramy konieczności wojskowych. Minister spraw zagranicznych Arite podkreślił, iż Japonia nie żywi żadnych terytorialnych zamiarów w stosunku do wyspy Hainan.

Francuski ambasador opuścił japońskie ministerium spraw zagranicznych po 40-minutowej rozmowie.”

Komunikat japoński donosi, że w dniu wczorajszym dokonano nalotu na chińską bazę lotniczą w Lanczau. Zestrzelonych zostało

18 samolotów chińskich, a 20 uszkodzonych. Poza tym skutecznie bombardowano położony w pobliżu Lanczau obóz z sowieckim materiałem wojennym. (PAT.)

Wielkie manewry floty amerykańskiej Atak na kanał panamski

Wczoraj zakończyły się przygotowania do manewrów floty amerykańskiej, mających za zadanie obronę kanału Panamskiego. Przygotowania te prowadzone by-

ły w bazie floty w Guantamano na Kubie w jak największej tajemnicy. W poniedziałek o świcie flota „Biała” odpłynęła na morze pod dowództwem admirała Kalbfusa, któremu w udziale przypadło podjęcie ataku. Flota „Czarna” pod rozkazami admirała Andrews będzie miała za zadanie obronę kanału i przeszkodzenie „białym” utworzenia bazy na kontynencie amerykańskim. Dowódcy obu flot nie znają projektu floty przeciwnika i posiłkować się będą kodami, które odcyfrowane będą przez admirała Blocha, powołanego na arbitra. Prezydent Roosevelt, który zamierza uczestniczyć w części manewrów, uda się prawdopodobnie w czwartek na pokład krążownika „Houston”.

W manewrach, które trwać bę-

dą trzy tygodnie, weźmie udział 140 okrętów i 600 samolotów.

Straszna katastrofa kolejowa

W katastrofie kolejowej, jaka wydarzyła się wczoraj w Las Blanas w Hiszpanii, utraciło życie ogółem 56 osób; z ran zmarło 20 osób.

Irlandia uznała Rząd gen. Franco

Oficjalnie ogłoszono, iż Rząd irlandzki uznał wczoraj Rząd gen. Franco. Posłem irlandzkim w Burgo został mianowany Henry Kerney, b. poseł irlandzki w Hiszpanii republikańskiej, przebywający obecnie w Saint Jean de Luz.

Terror w Palestynie

W ciągu dnia wczorajszego terrorysty arabscy wznowili swą działalność. Na drodze prowadzącej do Akron grupa uzbrojonych Arabów napadła w pobliżu Tel-Awiv na autobus wypełniony pasażerami. Podczas strzelaniny jaka się wywiązała pomiędzy napastnikami a eskortą autobusu, dwóch pasażerów Żydów zostało zabitych, a jeden jest ciężko ranny. W Hebronie ostrzeliwano patrol żołnierzy brytyjskich. Spowodowało to wydanie zarządzenia, które zabrania mieszkańcom ukazywać się na ulicach miasta po zmierzchu.

Ceny w Niemczech wzrastają ale zarobki maleją

Pisma niemieckie, zwłaszcza prawnicze, piszą w ostatnim czasie coraz częściej o wzroście cen na artykuły spożywcze i inne. Tak np. „Nationalblatt” w Trewirze skarży się, że w restauracjach i jadłodajniach zmniejszono wprawdzie porcje, ale zapomniano zmniejszyć ceny. Ciastko, pisze ten sam dziennik — które kosztowało dawniej 25 fenigów, kosztuje obecnie 30 a nawet 35 fen.

Jak donoszą z Brandenburga (dawnego słowińskiego Bronibo-ru), przeciętny zarobek robotnicy, zatrudnionej w fabryce tanich odbiorników radiowych, wynosi 16 marek 25 fenigów tygodniowo. Po potrąceniu kosztów mieszkania, dojazdów do miejsca pracy, opłat za światło i opał, wynoszących łącznie 9 marek 50 fenigów tygodniowo, pozostaje robotnicy na życie i inne wydatki zaledwie 6 marek 75 fen. Należy jeszcze zaznaczyć, że zarobki coraz bardziej maleją.

Ludność ucieka przed faszystami do Francji

Ludność hiszpańska na pograniczu w Pirenejach ucieka do Francji wraz ze swymi stadami bydła.

Wojna partyzantów z japońskimi okupantami

DEMONSTRACYJNA REWIA JAPŃSKICH CZOLGÓW W SZANGHAJU.

Na całym olbrzymim, okupowanym przez Japończyków terenie chińskim trwa nieustanna wojna z partyzantami, którzy nie dają okupantom ani godziny spokoju. Dla ilustracji wystarczy podać, że w danych japońskich w jednej tylko prowincji Szansi w ciągu jednego miesiąca styczeń wojska japońskie musiały stoczyć 327 bitew z partyzantami chińskimi, którzy działali tam w sile blisko 100 tysięcy. W wyniku miesięcznych walk 8600 Chińczyków poległo, zaś 510 dostało się do niewoli. Jakże straty ponieśli Japończycy, tego oczywiście źródła japońskie nie podają, tymbardziej nie ogłaszają bilansu szkód wyrządzonych przez partyzantów.

W Szanghaju, po ostatnich zamachach bombowych na zdrajców chińskich trwał nadal stan napięcia. Japończycy zarządzili ostre potęgowanie i dla postrachu urządzili rewie czołgów na ulicach miasta.

Zawody F.I.S. w Zakopanem

Finlandia zwycięża w biegu sztafetowym

Niesłychanie trudne warunki, w jakich rozpoczęły się zawody F. I. S. w Zakopanem, nieestety dotychczas nie poprawiły się.

Organizatorzy prowadzą zaciętą walkę z niesprzyjającymi siłami natury i za cenę olbrzymich wysiłków wychodzą z nich, jak dotąd, zwycięsko. Przeniesiona na północne stoki Gubałówki trasa wczorajszego biegu sztafetowego przedstawiała się w niedzielę niekorzystnie. Śniegu mało. Miejscami przeświecała goła ziemia. Przez całą noc 40 furmanek zwoziło śnieg z polany Chochołowskiej, a kompania wojska i junacy śnieg ten rozsyppali na trasie wytyczonej ze szczytu Gubałówki na obwodzie 10 km. dzięki tej pracy trasa była dziś w zupełnym porządku. Śnieg leży grubą warstwą. Pole startowe, które było jednocześnie punktem zmiany w sztafetach i metą, wyznaczono czerwonymi chorągiewkami. Cała trasa wytyczona została chorągiewka-

Faszyści nadal mordują kobiety i dzieci

Korespondent Havasa donosi, iż podczas nalotu eskadr powietrznych gen. Franco na miejscowość Jativa, położoną pomiędzy Alcan-

te a Walencją, zginęło przeszło 100 osób.

Od bomb, rzuconych przez samoloty na Alcantę, zginęło 20 osób, a 25 odniosło rany.

Germanizacja Węgier

i innych państw, wśród których mieszkają Niemcy

„Zeitschrift fuer Geopolitik” w artykule, zatytułowanym „Niebezpieczeństwa i przeszkody w rozwoju niemieckim na południowym Wschodzie” omawia położenie osadników niemieckich w Siedmiogrodzie, Małopolsce, Słowacji i na Węgrzech. W artykule tym po raz pierwszy sformułowana jest wyraźnie myśl, że „wyspy niemieckie” na obcych obszarach posiadają olbrzymią wartość dla ekspansji niemieckiej, przede-

wszystkim jako punkt wyjścia w akcji germanizacyjnej narodów, wśród których się znajdują. We wspomnianym artykule czytamy dosłownie: „Zwycięstwo idei wspólnoty narodowej wśród grup niemieckich na Węgrzech, Rumunii i Jugosławii daje nam gwarancję, że nie ulegną one w walce z żywiołem obcym. Zwycięstwo to może nawet pociągnąć za sobą od-madziaryzowanie (?) części narodu węgierskiego”.

Ratujcie angielskie rolnictwo

Demonstracje przeciw Rządowi Chamberlaina

Po wielkich demonstracjach bezrobotnych w Londynie odbyły się z kolei wielkie demonstracje farmerów przeciw polityce Rządu Chamberlaina. Niesli oni transparenty z napisami: „Ratujcie rolnictwo angielskie”.

Przed wyborami nowego papieża Zwycięstwo w wyborach do Wydziału Robotniczego

w Państwowej Wytwórni Wódek Nr. 1 w Warszawie

CITTA DEL VATICANO (PAT) W niedzielę kardynałowie zebrał się w sali konsystorza na kongregację, która zatwierdziła szereg spraw bieżących, związanych ze zbliżającym się conclave. Następnie odbyło się posiedzenie komisji trzech kardynałów, którym powierzono przygotowanie conclave. Komisja naradzała się m. in. z gubernatorem miasta watykańskiego Serafini. Również ustalono, że na potrzeby conclave odgródzone będą te same lokale watykańskie, które przeznaczone były na conclave po zgonie Papieża Benedykta 15-go.

CITTA DEL VATICANO (PAT) Od samego rana został otwarty dla publiczności dostęp do Bazyliki św. Piotra. Nieprzeliczone tłumy składają hołd pamięci zmarłego Ojca Świętego Piusa 11-go. W niedzielę z rana odprawiono w Bazylice św. Piotra uroczyste nabożeństwo żałobne. Nabożeństwo odprawiane będą przez 9 dni. W ciągu ostatnich trzech dni nabożeństwa będą celebrowane przez kardynałów w kaplicy Sykstyńskiej.

WASZYNGTON (PAT) Senat i Izba reprezentantów odbędą krótkie posiedzenie żałobne, celem złożenia hołdu pamięci zmarłego Ojca św. Piusa 11-go.

POGRZEB

RZYM (PAT) — Radio watykańskie komunikuje, że złożenie śmiertelnych szczątków Papieża Piusa XI do sarkofagu odbędzie się we wtorek o g. 1 po południu. W pogrzebie wezmą udział wyłącznie kardynałowie, duchowieństwo, korpus dyplomatyczny i dygnitarze watykańscy. Publiczność nie będzie do bazyliki świętego Piotra dopuszczona.

KTO BĘDZIE PAPIEŻEM? RZYM (PAT). — Omawiając perspektywy konklawe prasa włoska wymienia, jako kandydatów na przyszłego Papieża arcybiskupa Florencji 67-letniego kardynała Bella Costa oraz 62-letniego kardynała Massini z kurii rzymskiej a także arcybiskupa Palermo — kardynała Lavetrano. Wymieniane są

Kardynał Hlond w drodze do Rzymu

WYJAZD KARDYNAŁA HLONDA

POZNAŃ (PAT) W niedzielę o godz. 17.16 wyjechał z Poznania na Konklawe do Rzymu prymas Polski J. E. ks. kardynał Hlond w towarzystwie swego kapelana ks. dr. Bolesława Filipaka.

Na dworcu, udekorowanym spowitymi kirem sztandarami papieskimi i narodowymi, ustawili się delegacje organizacji i związków oraz tłumy ludności. Na peronie, przykrytym dywanami, zebrało się liczne duchowieństwo, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z województwa poznańskiego. Artur Maruszczyński, dowódca formacji garnizonu, starosta grodzki Głogowski, wiceprezydent miasta Zaleskim i w in. na czele, dalej reprezentanci

również nazwiska kardynałów b. nuncjuszów: Tedestini, Marmaggi i Maglioni. „Gazetta del Popolo” wyraźnie wypowiada się przeciwko ewentualnym kandydatom kardynałów cudzoziemców, dyplomatów i zakonników, zaś „Stampa” — przeciwko kandydaturze kardynała Pacelli.

instytucji, naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej, sfer naukowych i kulturalnych oraz obywatelstwo. Z chwilą przybycia ks. prymasa kompania honorowa, ustawiona na peronie wraz z orkiestrą, sprezentowała broń.

BERLIN (PAT) W niedzielę wieczorem przejeżdżał przez Berlin prymas Polski August Hlond. W drodze do Rzymu kardynał prymasa powitał na dworcu ambasador Republiki Polskiej w Berlinie w otoczeniu wszystkich członków ambasady i w asyście attaché wojskowego płk. dypl. Szymańskiego w mundurze oraz konsula genera. R. P. w Berlinie Kary i urzędników konsultatu.

W Niemczech po zgonie papieża nie wywieszono flag

BERLIN (PAT) — Na wiadomość o śmierci Papieża, biskup berliński ks. kard. hr. von Perysing

nakazał wywieszenie flag o barwach kościelnych, opuszczonych do połowy masztu na kościołach i probostwach. Na skutek jednak istniejącego w Niemczech zakazu wywieszania jakiegokolwiek innego flag, prócz państwowych niemieckich bez uprzedniego rozporządzenia władzy kompetentnej świeckiej, na żadnym kościele i probostwie flagi się nie ukazały. Zarządzenie kurii biskupiej zostało jedynie odczytane z ambon.

Paryż demonstruje przeciw faszyzmowi

PARYŻ (PAT) Francuskie organizacje lewicowe zorganizowały w niedzielę demonstrację na t. zw. placu Republiki z okazji 5-iej rocznicy wydarzeń 6 lutego r. 1934, która to data była pewnego rodzaju rozgrywką pomiędzy organizacjami pravicowymi i lewicowymi.

W Palestynie

JEROZOLIMA (PAT) — Sąd wojenny w Haifie skazał 7-miu Arabów na karę śmierci, a jednego na dożywotnie więzienie. Skazani zostali schwytani na początku stycznia b. r. podczas potyczki z oddziałem wojsk brytyjskich.

W Nebronie nieznani sprawcy ostrzelali obóz wojskowy. Władze zarządziły w mieście stan wyjątkowy.

Pod Deirnazam koło Jerozolimy doszło do starcia między powstańcami arabskimi i oddziałem wojsk brytyjskich. W akcji tej brały również udział samoloty. Jeden Arab został zabity.

Podczas rewizji we wsi Darborya w Galilei aresztowano 19-tu Arabów.

Wyrok w procesie o otrucie

LWÓW. Przed trybunałem Sądu Apelacyjnego we Lwowie toczył się proces Michała Nakonecznego, starszego posterunkowego P. P. w Zaleszczykach, oskarżonego o otrucie strychnią pocztynioną z Zaleszczyk Mikołaja Kohuta. Po zakończeniu rozprawy sąd ogłosił wyrok, skazujący Nakonecznego na karę dożywotniego więzienia.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Od szeregu lat w Wytwórni Wódek Nr. 1 w Warszawie Wydział Robotniczy był w rękach Z.Z.Z. Opowiadanie Wydziału przez Z.Z.Z. by najmniej nie nastąpiło za zgodą, czy z woli pracujących tam robotników, lecz miało to głębsze.

Pamiętne są lata 28 — 32, gdy klasowcy rugowani byli ze wszystkich placówek zarówno państwowych, jak i samorządowych, czy ubezpieczeniowych. W tym to właśnie czasie i robotnicy Wódeczani przechodzili tę gehennę o której niejednokrotnie pisaliśmy. Cała administracja nastawiona była przeciwko klasowcom, a za okazywaniem

pomocy nowonarodzonemu Z.Z.Z. Klasowcom zabroniono wszelkiej na fabryce agitacji, oraz kolportażu pism robotniczych, gdy Z.Z.Z. mógł swobodnie tę agitację uprawiać.

Klasowcom grożono, a nawet wydano kilkunastu z nich jedynie za to, że nie chcieli wystąpić z organizacji klasowej, by zapisać się do Z.Z.Z. Klasowcom dawano najgorsze prace, gdy Z.Z.Z. korzystał z wszelkich przywilejów. To też zwycięstwo Z.Z.Z. było sztuczne, jeśli zważymy, że podczas wyborów Z.Z.Z.-owcy kreślili nazwiska klasowców na liście, zaś biada tym,

którzyby się temu systemowi sprzeciwili. Dziś jednak w ramach ruchu klasowego dźwignęli się także i robotnicy Wytwórni Wódek Nr. 1.

Dowodem tego niech będzie, że rozpisane wybory do Wydziału Robotniczego w wymienionej Wytwórni w dniu 11 lutego b. r. przyniosły klasowcom największą ilość głosów, gdyż zdobyli oni głosów 249, gdy Z.Z.Z. głosów 169 a OZN tylko głosów 109.

Wydziałowi Robotniczemu oraz Klasowcom życzymy owocnej pracy dla dobra i rozwoju klasy robotniczej.

Konferencja Warszawskiej Organizacji P. P. S.

Przez popołudnie soboty i niedzielę w sali Związku Metalowców, Wolska 42, obradowała Warszawska Okr. Konferencja P. P. S. W udekorowanej czerwonymi sztandarami sali, zgromadzonego przewodniczący W. O. K. R. P. S. tow. T. Arciszewski, omawiając najważniejsze problemy doby obecnej.

Jednomyslnie, na wniosek tow. Arciszewskiego, wybrano prezydium konferencji, w skład którego weszli tow. P. Misiorowski, W. Boczkowski, J. Krzesławski, St. Adamowicz, St. Krygierowa, H. Jędrzejewski i Dzinszkiewicz. Protokół poprzedniej Konferencji przyjęto do wiadomości, poczym nastąpiły sprawozdania. Organizacyjne sprawozdanie, stwierdzając wzrost Warsz. Org. P.P.S. złożył tow. J. Dzięgielewski. Wniosek z przebiegu wyborów do samorządu stolicy omówił tow. T. Arciszewski, podnosząc sukces P.P.S. w tych wyborach oraz konieczność dalszej walki o wprowadzenie samorządu w Warszawie.

Tow. Karol Bugajski, jako skarbnik O. K. R-u, złożył sprawozdanie z działalności finansowej warsz. kierownictwa naszego ruchu.

Wniosek Kom. Rew. tow. Podnieszkiński o udzielenie absolutorium ustępującym władzom Warsz. O. K. R-u.

Tow. Jaworski złożył sprawozdanie z prac Sądu Partyjnego P. P. S. Na tym obrady sobotnie przerwano.

W niedzielę rano referat polityczny wygłosił tow. Z. Zaremba po czym rozwinęła się dyskusja organizacyjno-polityczna w której brało udział 36 towarzyszy. Po dyskusji politycznej odpowiedział referent tow. Arciszewski, Dzięgielewski i Bugajski, a po tym z ramienia Komisji Wnioskowej referował szereg wniosków politycznych i organizacyjnych tow. Zaremba. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji, przedłożone wnioski zostały przez Konferencję przyjęte jednomyślnie. Treść wniosków podamy w jednym z następnych numerów. Absolutorium dla ustępujących władz uchwalono jednomyślnie.

Tow. Dąbrowski, jako referent Komisji Matki, przedstawił kandydatury towarzyszy do nowych władz Warsz. Org. P. P. S. Propozycja Komisji Matki została przyjęta przez aklamację.

W skład O. K. R-u weszli następujący towarzysze: Arciszewski, Tomasz, Bugajski, Edward, Bugajski, Karol, Cohn, Ludwik, Gygierman, Dubois, Stanisław, Drzewiecki, Józef, Dzięgielewski, Józef, Dąbrowski, Stanisław, Duda, Stanisław, Hochfeld, Julian, Himłowa, Stef., Hoderny, Gaudański, Henryk, Grylowski, Stanisław, Gajewski, Piotr, Gajewski, Stanisław, Fotek, Antoni, Jędrzejewski, Henryk, Kobrzyński, Antoni, Kujawa, Maciak, Mazurkiewicz, Piotr, Majkowski, Neubauer, Karol, Piontek, Władysław, Przetaczniak, Eugeniusz, Próchniak, Adam, Pluchowski, Edward, Pietrzykowski, Podnieszkiński, Raabe, Henryk, Rubinstein, Antoni, Sobolewski, Stanisław, Szymański, Wolińska, Lucyna, Wasilewski, Zdanowski, Antoni, Zaremba, Zygmunt, Zienkowski.

Do Komisji Rewizyjnej powołani zostali: Drzewiecki, Muchotrzeb, Misiorowski, Piszkiwicz,

Perł, Podnieszkiński, Antoni, Rautowa, Ryszkowski, Synowiecki.

W skład Sądu Partyjnego weszli tow. tow.: Adamowicz, Bem, Boczkowski, Garlicki, Garstkowa,

Jaworski, Karniol, Libkind, Łazowski, Roztropowicz, Stopnicki.

Odśpiewaniem Czerwonej Sztandaru zakończono obrady Konferencji.

Up. Prezydenta w Jaworzynie

ZAKOPANE (PAT) — Wczoraj w godzinach popołudniowych złożyli Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej w zamczku na Jaworzynie Spiskiej na specjalnej audyencji wizyty bawiący w Zakopanem goście węgierscy, a mianowicie: małżonka ministra komunika-

cji pani Kunder, podsekretarz stanu prezydium rady ministrów de Berczy z małżonką, wiceminister komunikacji Huber z małżonką. Przybyłych gości podejmował następnie podwiceprezydent Pan Prezydent wraz z małżonką.

Wyrok w sprawie o nadużycia na szkodę skarbu państwa

Przed Sądem Okręgowym w Grudziądzie toczył się proces kilku osób przeciwko 4-em urzędnikom kolejowym, oskarżonym o wystawianie i podwładanie nieprawdziwych dowodów rachunkowo-kasowych, dotyczących przebiegu kolejowych, przeznaczonych dla „Bocznicy portowej S. A. w Grudziądzie”. Ponadto akt oskarżenia zarzucał podądnym, że działali na szkodę skarbu państwa, przez to, że podejmowali z kasy towarowej na podstawie fałszywych wykazów pieniądze. Główna oskarżona Maria Borucka odpowiadała za to, że w ciągu 5-ciu lat jako buchalterka i kasjerka bocznicy portowej działała pomocy oskarżonym w

radnikom kolejowym, oraz za sprzeniewierzenie z kasy 44.811 zł. Oskarżony Gerhardt Krajewski z zawodu krawiec, narzeczony Boruckiej, odpowiadał na to, że przyjął od Boruckiej 40.000 zł. wiedząc, że pieniądze te pochodzą z kasy. Borucka została skazana na karę trzech lat więzienia, urzędnicy zaś kolejowi Bolesław Cieszyński na 2 lata i pół więzienia, Władysław Kozłowski na jeden rok więzienia z zawieszeniem na 5 lat, Brunon Pfiał na jeden rok więzienia, Jan Jędrzyński na jeden rok więzienia z zawieszeniem na pięć lat, zaś Gerhardt Krajewski na półtora roku więzienia i 100 zł. grzywny.

Pierwszy dzień zawodów F.I.S. Biegi zjazdowe pań i panów

W niedzielę w obecności Prezydenta R. P. odbyła się pierwsza konferencja 11-ych zawodów F. I. S., a mianowicie biegi zjazdowe pań i panów. Już od rana gromadziły się tłumy widzów. W chwili startu przed metą znajdowało się już rekordowa liczba 10.000 widzów. Ponadto tysiące osób zebrało się na miejsce startu na Kasprowym. Na całej trasie śnieg utrzymywał się doskonały, chociaż w samym Zakopanem spłynął całkowicie. Za linia mety na niskich masztach powiewały flagi wszystkich państw, biorących udział w zawodach: Niemiec, Francji, Szwecji, Szwajcarii, Norwegii, Włoch, Polski, Węgier, Finlandii, Jugosławii, Anglii i Kanady. Publiczność gęstym spalem obserwowała całą trasę, oraz rozłożyła się amfiteatralnie na stokach górskim. Po wstępnych formalnościach przewodniczący komisji zjazdowej F.I.S. Anglik Luna przejechał część trasy i po sprawdzeniu, że wszystko w porządku dał sygnał do startu, poczym zgodnie ze zwyczajami F. I. S. jako pierwszy zjechał na startujący w zawodach narciarz polski Bochenek.

Trasa panów prowadziła z Przełęczy Kasprowej pod pod granią Kasprową do wsi pod średnią Goryczką, a stąd Bułą Goryczkową do lasu i na Dolinę Kalatówki, gdzie znajdowała się meta. Dystans wynosił 3600 m. Przy różnicy poziomów około 800 m.

Trasa pań zaczynała się o 100 m. poniżej startu panów z pod Kotła Kasprowego, a następnie biegła aż do mety trasa biegu pań. Ogólna długość trasy pań wynosiła 3000 m. przy różnicy poziomów około 700 m.

Trasa była naogół łatwa. Śnieg miękki ale nośny bez lodu. W biegu pań na 37-u startujących zawodników jedynie Szwajcar Steuri i Fin Ebb nie ukończyli zawodów. Norweg Fossum w czasie zjazdu wpadł na drzewo i złamał nartę, mimo to kontynuował bieg. Na samej mecie zla-

mana narta nie pozwoliła Norwegowi na wykonanie ewolucji i Fossum upadł nieszczerwie, nadwyrężając staw skokowy. Odwiedzono go do szpitala i prawdopodobnie w szpitalu nie udziału nie weźmie.

W biegu pań wszystkie ukończyły zawody z wyjątkiem Szwajcarki Steuri, która zgłosiła się do zawodów ze szpitala, ale musiała się wycofać.

W obu biegach triumfowali Niemcy. W konkurencji panów klasę dla siebie byli pozostali Francuzi i Szwajcarzy.

W zawodach pań po za Niemcami doskonałą formę wykazywał Francuz, który dysponując również dobrą techniką jak Niemki przy mniejszej sile fizycznej.

Z Polaków najlepiej wypadł Bronisław Czech. W ogólnej klasyfikacji zajął on 20-e miejsce. Drugi z Polaków Marian Majas w czasie upadku na trasie zgubił nartę i zanim ją przyjął z powrotem stracił cenne sekundy.

Nasze zawodniczki okazały się słabe, co nie było niespodzianką. Brak im zarówno techniki jak i siły kości. Pierwsza Szwajcarka zjechała na 19 miejscu.

WYNIKI BIEGU ZJAZDOWY PANÓW.

1) Lantschner (Niemcy). 2) Je. newein (Niemcy). 3) Molter (Szwajcaria). 4) Walch (Niemcy). 5) Agnel (Francja). 6) Chieroni (Włochy). 7) Laforgue Maurice (Francja). 8) Berg (Norwegia). 9) Hansson (Szwecja). 10) Crans Rudi (Niemcy).

WYNIKI BIEGU ZJAZDOWEGO PAŃ.

1) Crans Shristi (Niemcy). 2) Resch (Niemcy). 3) Goedl (Niemcy). 4) Matusiari (Francja). 5) Schaad (Szwajcaria). 6) Villan (Francja). 7) Roe (Anglia). 8) Agnel (Francja). 9) Arx - Zogg (Szwajcaria). 10) Schou Nilsen (Norwegia).

Rząd Hiszpanii radzi w Madrycie

MADRYT (PAT) — Przybył tu członkowie Rządu republikańskiego z dr. Negrinem i ministrem spr. zagr. del Vayo na czele. Niezwłocznie po ich przybyciu rozpoczęło się posiedzenie rady ministrów.

OSTRZELIWANIE MADRYTU

MADRYT (PAT) — Artyleria gen. Franco gwałtownie ostrzeliwała Madryt. Pociski padały w całym mieście, a szczególnie w centrum. Ogień trwał od g. 10 m. 30 do g. 11 m. 15. Jeden z pocisków trafił w gmach ambasady francuskiej, powodując nieznaczne uszkodzenia.

Gen. Franco pisze do Hitlera

BERLIN (PAT) — Kanclerz Hitler przyjął ambasadora hiszpańskiego Marquis de Magaz, który wręczył kanclerzowi list odręczny gen. Franco, po czym kanclerz od był z ambasadorem dłuższą rozmowę, w której wziął udział także min. v. Ribbentrop.

Wybory na Rusi Podkarpackiej

PRAGA (PAT) Z Husztu donoszą, że wybory na Rusi Podkarpackiej odbyły się bez większych zaburzeń. Presja administracyjna występowała zupełnie wyraźnie. Mimo to w szeregu miejscowości ludność zbojkotowała wybory. W miejscowościach Horinczowo, Iza,

Selszcze i Nankowo pod Husztem nikt nie głosował. W samym Huszcie jedna trzecia oddanych głosów padła przeciwko liście rządowej. Z powodu panującego na Rusi Podkarpackiej braku komunikacji wyniki wyborów znane będą dopiero za kilka dni.

Sensacyjne aresztowania niemieckich dziennikarzy

PARYŻ (PAT) — Duże wrażenie i zainteresowanie wywarła wiadomość o aresztowaniu korespondenta paryskiego „Boersen Ztg.” redaktora Barona i jego małżonki, będącej również dziennikarką, oraz korespondenta paryskiego „Deutsche Allg. Ztg.” p. Hacka. W kołach dziennikarskich krąży pogłoska, że poza tymi aresztowaniami dokonane zostały również rewizje u kilku innych dziennikarzy niemieckich w Paryżu. Prasa paryska, która zachowuje daleko idącą dyskrekcję na ten temat, przytacza jednakże, że aresztowania, rewizje oraz wydalenie w ostatnich dniach 26-u obywateli niemieckich z Paryża pozostają w związku z aresztowaniem w Strasburgu przewodcy autonomistów alzackich Roosa, który miał pozostawać w kontakcie i współpracować w swej akcji politycznej z aresztowanym korespon-

dentem paryskim „Boersen Ztg.”.

Sprawa Roosa, która również traktowana jest z dużą dyskrecją przez prasę doychczas nie jest bliżej wyjaśniona. Roosa po aresztowaniu przewieziony został do Nancy, co dało powód do wniosku, że aresztowanie jego nastąpiło nie tylko na tle jego działalności politycznej, ale musiało posiadać związek ze sprawami wojskowymi, ponieważ w Nancy znajduje się sąd wojskowy, któremu podlegają wszystkie sprawy o szpiegostwo na terenie wschodnim Francji. Roosa jednak ma być odstawiony z powrotem do Strasburga, co komentowane jest jako zapowiedź, że proces Roosa będzie miał charakter tylko polityczny, a nie wojskowy i że nie będzie on oskarżony o współpracę z zagranicznymi czynnikami wojskowymi, lecz tylko o działalność kwalifikowaną jako zdrada stanu.

Antysemityzm niemiecki ongi i dzisiaj

Fryderyk Paulsen, jeden z najzajęniejszych przedstawicieli minionego pokolenia niemieckiego, jako profesor uniwersytetu berlińskiego wydał „Systemat etyki” (wyda nie 8 wyszło w r. 1906), a w nim zabrał głos także w sprawie żydowskiej. Paulsen nie miał niepokoju, że naród żydowski, który jeszcze przed stu laty uważany był wszędzie za obcy i sam czuł się obcym wśród narodów europejskich, wysuwa się na czoło pewnych zawodów akademickich i nie-akademickich. To niepokoiło Paulseną i dlatego szukał rozwiązania zagadnienia żydowskiego.

Stwierdziwszy, że pod nazwą antysemityzmu przejawia się zaniepokojenie narodów europejskich o własne stanowisko w świecie, dodaje, że w antysemityzmie nie dostrzega roztropnej postawy obronnej.

„Antysemityzm wydaje mi się bezcelowym, a przeto zgubnym ruchem. Ponieważ niepodobieństwem jest wygnać Żydów z kraju, przeto jest też niemożliwością pozabawianie czy odmawianie ich w obywatelskich prawach. Jeśli mają dźwigać wszystkie ciężary, płacić podatki i służyć w wojsku, to powinni korzystać także ze wszystkich praw i swobód, gdyż w razie przeciwnym staną się straszliwie niebezpiecznym żywiołem rewolucyjnym. Im całkowicie uczestniczyć będą w życiu naszego narodu tym prędzej przynikną się jego istotą i zupełnie się zasymlują, a to jest przecież jedyną możliwością rozwiązania sprawy żydowskiej, skoro już raz doszło do emancypacji ich. Nie jestem antysemitą. Dwie rzeczy nie dopuszczają też, abym się nim stał kiedykolwiek. Po pierwsze szczerą szacunek dla niejednego Żyda, z którymi wiąże mnie bliska znajomość i przyjaźń. Po drugie różne niewyraźne osobistości zajmujące się antysemityzmem zawodowo. A to, że pewne partie uprawiają agitację antysemityczną z upodobaniem, jedynie dlatego, iż zdaje się im, iż jest ona doskonałym środkiem do dyskredytowania jej przeciwników w oczach wyborców, nie wzbudza we mnie szacunku dla takich partii. A więc nie zaliczam się do antysemitów, nie gardzę i nie nienawidzę nikogo za to, że jest Żydem. Jest mi więc daleką wszelka myśl, abym miał odmawiać szacunku ludowi Izraela, czyli ludowi, który stworzył Psalmi i wydał z pośród siebie proroków, z

którego wyszedł Jezus i pierwszy jego uczniowie”.

Takie głosy odzywały się bardzo często. Liczne zastrzeżenia przeciwko temu i owemu, ale nie potępienie w czambuł. Wspomniał Paulsen powiada m. in., że „bez wątpienia istnieją liczni Żydzi, którzy żadną ponizającą charakterystyką osiągnąć nie może, a więc ludzie delikatni, powściągliwi, subtelni i w najwyższym stopniu sumienni”. Paulsen miał tylko jedno zastrzeżenie, aby mianowicie religią swoją nie oddalić się od reszty narodu niemieckiego. O jakiejś niższości rasowej nie ma u niego ani słowa. Asymilację uważa nie tylko za możliwą, ale i za pożądaną. Nawet Houston Stewart Chamberlain, jeden z największych promotorów antysemityzmu, znajduje gorące słowa uznania dla proroków żydowskich i dla Jezusa. Dziś jest narodowy „socjalizm” nie uznaje żadnych możliwości tego rodzaju. Cały Stary Testament łącznie z Psalmami, został w czambuł potępiony nie na podstawie jakiegokolwiek krytyki, ale dlatego, że jest żydowski. Z tego samego po-

wodu w wielkiej nielaskie narodowego „socjalizmu” jest apostoł Paweł.

Tu już nie chodzi o takie czy inne sprawy badania naukowego i ustalania pewnych faktów, ale potępienie jednej krwi przez inną krew. Zasada brzmi: Germanie są rasą panów świata, Żydzi są złiem dla każdego względem. Uzasadnienie jest tylko uczuciowe, propagandystyczne, a w rozumieniu Hitlera „propaganda jest zasadniczo subiektywna i jednostronna w stosunku do obrabianego przez nią zagadnienia. W dziedzinie tej narzeczono bardzo wiele, a miano- wicie wnetże od początku wojny. Ma się wprost prawo mniemać, że tyle niedorzeczności można przypisać jedynie głupocie. Cóż powie- dziano np. o afiszu, który ma zachwalać pewne mydło, ale jedno- cześnie głośli, że inne mydła są równie dobre. Słusznie wzruszono- by nad tym ramionami”. We wszy- stkich dziedzinach widzimy w Niemczech dzisiejszych propagan- dę i wszystko traktowane jest z subiektywną jednostronnością. Tylko to jest dobre, co powinno za-

dobrze uchodzić. Wszystko inne jest złe, powinno być złe, musi być złe.

To stwierdzenie jest ważne. Dziś zalcza się chrześcijaństwo, aby można było zawiadnąć światem. Oni duchowni ojcowie dzisiejszych narodowych „socjalistów”, czyli Prusacy, krzewili chrześcijaństwo, aby mogli tępić Słowian i Litwinów. Prusy zostały zorganizowane przez zakonników, krzyżaków.

To oni wbrew najgłębszemu duchowi chrześcijaństwa uczynili narzędziem propagandy idei Chrystusowej wojnę, nie chcąc, czy nie umiając zdać sobie sprawy z prostego faktu, że Chrystus nie zalecał miecza, ale przestrzegał przed mieczem. Zawsze była w prusactwie jakaś skłonność do propagandy czegoś i zawsze skwapliwie korzystano z miecza. Najpierw oddano wojnę na usługi chrześcijaństwa, po tym zaprzężono chrześcijaństwo w rydwan wojny i pod jego sztandarami dokonywano mordów masowych na „poganach” słowiańskich i litewskich, a czysto- ści i siły własnej organizacji bro-

niono sądami kapturowymi tak samo, jak to się działo do niedawna w Niemczech powojennych.

Teraz przychodzi faza trzecia. Ponieważ chrześcijaństwo głosi pokój i poszanowanie życia, narodo- wy „socjalizm” wypowiada mu wojnę, a ponieważ chrześcijaństwo wiąże się ze Starym Testa- mentem i z dziejami narodu żydowskiego, przeto wypowiada się woj- nie żydostwu. I za każdym razem decyduje cynizm jakiegoś najwy- czajniejszego interesu. Mówi się dzisiaj, że narodowi niemieckiemu potrzeba przestrzeni i że o tę prze- strzeń walczy. Jak gdyby żadnemu innemu narodowi nie było po- trzeba przestrzeni na tej ziemi! Gdy wszakże pruscy zakonnicy mieczem zdobywali obce ziemie „pogan” dla kolonizowania ich przez Niemców, nietylko, że Niem- cy nie byli przeludnione, ale przeci- wnie były zaludnione bardzo rzadko. Można było nie walczyć i żyć spokojnie z sąsiadami, ale in- stynkt kazał walczyć o cokolwiek z kimkolwiek. Odbierając ziemię świętą na południowym Wschodzie, potem mordować „pogan” na

południowym Wschodzie, aby ich na- wrócić na chrześcijaństwo, a wre- ście zwalczać chrześcijaństwo, gdy ono wysużyło się propagan- dystycznie i wyczerpało dla celów germanistwa. Afisz, który ma za- chwalać tylko jedno mydło — co za przykład sklepikarski! — a za- chwalałoby także inne mydła, był- by niedorzeczny. Afisz zrobił swo- je, afisz można zedrzeć.

Francuzi, którzy zawsze dawali pierwszeństwo jasnemu pojęciu przed mistyczną mglistością, nigdy nie mogli zrozumieć ducha ger- manistwa, który w wiekach śred- nich budował wspaniałe katedry i tworzył teologię, a dzisiaj z taką zapamiętałością niszczy własne swoje dzieło, nie mogąc zapewne opanować wściekłości za ten po- nurty oportunizm wobec zmienian- dych ideala humanitarnych i dla idei wiecznego pokoju, o któ- rej mówią w każdym niemieckim miasteczku wieże kościelne. Cóż mówi Rosenberg? Ze chrześcijań- stwo jest religią niewolników i glu- pców, że równa się ono komuniz- mowi, że na nie spada odpowiedzial- ność za wszystko złe, jakie trapiło ludzkość od początków na- szej ery itd. Ludzie o takich po- glądach uważają za najprostszą konsekwencję burzenie wszystkiego, co się na kulturze chrześcijań- skiej opiera. Ale nie czynią tego jednak. Dlaczego?

Karol Wielki wymordował Sa- sów, zgodnie ze swoimi poglądami i w tym była jego siła. Dzi- siejsi władcy Niemiec nie umieją czy nie śmiały zdobyć się na konse- kwencję swych założeń. Nie bur- żają kościołów, nie tępią chrześ- cjan, jak powinni czynić zgodnie ze swoimi założeniami, i to jest ich słabość. Są rozdarci wewnętrznie. Na konwentach w tajemni- czonych mówi się zapewne o wro- gu Rzeszy Nr. 1, jakim jest chře- ścijaństwo, ale jednocześnie trze- ba tego wroga tolerować, dzielić się z nim władzą i, najwyżej, można kry- tykować jego doktrynę, modyfiko- wać jego poglądy, rozumiejąc, że nawet setki tysięcy zwolenników pogaństwa, które się ongi tępi- ło w imię tępięcego dziś chrześcijań- stwa, jeszcze nie znaczą wobec tych wielkich mas, które wierzą po- mimo wszystko w wolność ducha ludzkiego.

Taki jest aspekt sprawy żydow- skiej w Niemczech. Rzecz czysto koniunkturalna. Jeden z tych śro- dów, który w języcie politycz- no - społecznym uświęca „cele”. Minione pokolenie niemieckie wie- rzyło w prawdę, dzisiejsze podpo- rzadkowi prawdę swym mate- rialnym interesom i pisze na szta- darze: walka z materializmem. Te ponure sprzeczności będą miały również ponure skutki, zanim nie zmiecie ich z widowni świata CZY- STE, MEŻNE I ŚWIATŁE CZŁO- WIECZENSTWO.

P. HULKA - LASKOWSKI.

Pan Bonnet pertraktuje

Jak donoszą z Paryża, minister spraw zagranicznych w Rządzie Daladiera — p. Bonnet wysłał do Rzymu nieoficjalnego pośrednika, celem przygotowania gruntu pod nowe „porozumienie” z Włochami w sprawie Dżibuti, i in. Pośred- nikiem tym jest, podobno, naczel- ny Dyrektor jednego z banków pa- ryskich, który ma rozpocząć per- traktację z Włochami od — właści- wej strony.

Ta decyzja p. Bonnetta nie mo- że budzić zdziwienia ani co do me- ritum sprawy, ani też co do wybo- ru osoby wysłannika. Min. Bonnet, który pełnił przez dłuższy czas funkcję radcy prawnego wielkiej instytucji bankierskiej „Lazar Frères”, jest blisko „skoligacony” z finansjerą francuską i w wielu ko- łach uchodzi za jej męża zaufania i obrońcę jej interesów.

Ze względu na znaną powszech- nie mizerię finansową Włoch faszy- stowskich, które w Abisynii i w Hiszpanii utopiły już (i topią wciąż) miliardy, bankierzy i finansjerzy są w Rzymie niezmiernie mile widziani, zwłaszcza gdy wraz z ich przy- jazdem otwierają się perspektywy zagranicznych pożyczek i kredy- tów. To też nie należy wątpić, że wysłannik p. Bonnetta spotka się wśród „czarnych koszuł” z nader życzliwym przyjęciem, i że na czas tej wizyty „kierowana” prasa p. Mussoliniego przestanie „pluć na Francję”...

Znakomity pisarz angielski M. G. Wells, w swym głośnym arty- kule noworocznym, umieszczonym

w dzienniku „News Chronicle”, na- pisał m. in.:

„Położenie hitlerowców w lecie

Zaniepokojenie wśród urzędników

Uchwały sejmowej komisji bu- dżetowej w sprawach urzędników państwowych wywołały w szere- gach urzędniczych uczucie żywego zaniepokojenia. Wyrazem sytu- acji na tym odcinku są trwające od 9 b. m. ustawiczne narady Między- związkowego Komitetu oraz zarzą- dów głównych wszystkich organi- zacji pracowników państwowych. Narady te mają ustalić linie dalszej akcji, zmierzającej do zapewnienia poprawy bytu szeregów urzędni- czych. M. in. rozważany jest pro- jekt zwołania nadzwyczajnego kon- gresu, albo tak zw. kongresu „małego”, w którym biorą udział zarządy główne i okręgowe komi- sej porozumiewawcze związków pracowniczych. Niezależnie od tego związki zabiegają o przyjęcie

delegacji przez premiera gen. Sła- woj - Składkowskiego oraz przez wice - premiera Kwiatkowskiego. Jak się dowiaduje Polska Agencja Agram, kwestia przyjęcia delega- cji przez premiera Składkowskiego została załatwiona w sensie pozy- tywnym. Przyjęcie delegacji urzę- dniczej nastąpi w najbliższych dniach. Na ręce Międzyzwiązko- wego Komitetu nadchodzą ze wszy- stkich stron kraju liczne rezolucje, zawierające postulaty zrzeszeń ur- zędniczych w sprawie poprawy bytu. Poza tym czynione są sta- rania wysunięcia tej kwestii na se- nackiej komisji budżetowej w for- mie pozytywnej, a nie tak, jak to było w sejmowej komisji budżeto- wej, która uchwaliła tylko rezolu- cję.

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW

Prenumeratę naszego wydawnictwa zamawiać można w dowol- nym dniu. Opłata miesięczna z doręczeniem do domu w Warsza- wie lub przesyłką przez pocztę

wynosi zł. 2.50

Przy zamawianiu pisma i przekazywaniu wpłat, prosimy o poda- wanie czytelnych i dokładnych adresów dla uniknięcia opóźnie- n w ekspedycji.

Administracja

r. ub. było niesłychanie trudne, ale p. Chamberlain — ku zdumie- niu świata przyszedł im z pomocą i wzmościł ich pozycję. „Mówi się ogólnie, że ministeria spraw za- granicznych Anglii i Francji po- wołały na nowo do życia hitlerow- skie Niemcy... Kapitał iści i naj- krzykliwsi nacjonaliści angielscy w obliczu wyboru między upokar- zającym pokojem, a groźną dla nich przebudową świata nie zważali się ani na chwilę. W bezwstydlie swoim oddali pierwszeństwo inte- resom klasowym, nie bacząc na honor narodu i przyszłość świata”.

Dużo faktów wskazuje na to, że obecnie p. Bonnet, przy pełnym po- parciu p. Chamberlaina, zamierza w stosunku do Włoch faszystow- skich odegrać tę samą „dobroczyn- ną” rolę, jaką latem r. ub. p. Cham- berlain, przy pełnym poparciu swe- go francuskiego kolegi, odegrał wo- bec Niemiec hitlerowskich.

Ręka rękę myje, noga nogę wspiera... Sfery, które p. Bonne- towi uczyniały zaufania i poparcia, również wolą jakikolwiek „pokój”, niż groźne ryzyko reform społecz- nych i gospodarczych. To zrozumi- ał, to naturalne — i zwłaszcza w obliczu tragedii narodu hiszpań- skiego żadnych złudzeń pod tym względem żywić nie należy.

Bd.

Nie pozwól by głodne i zziębnięte były dzieci bezrobotnych

Proszek od BÓLU GŁOWY
Dla dorosłych ze zn. fabryki
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

M. Kowalewski

Moja droga do Socjalizmu

Urodziłem się w roku 1886 w miasteczku Różany. W dwa tygodnie po moim urodzeniu rodzice przenieśli się do Warszawy. Ojciec mój był prostym robotnikiem i zarobki jego były tak skromne, że matka musiała dopomagać ojcu, pracując poza domem. Nas, dzieci, było czworo. Troje nas się choowało, podrastając, a czwarte jak gdyby było w zapasie, to jest co dwa lata jedno się rodziło i jedno umierało. Tak trwał do 20-go roku mego życia.

Pierwsze nieszczęście, które mnie spotkało w piątym roku życia — to straszne baty, jakie otrzymałem od matki za kradzież jabłka Żydówce z koszyka. Matka, lejąc mnie pasem, mówiła, że drzewko trzeba przycinać póki jeszcze młode, bo jak będzie stare — to może się złamać, co miało znaczyć, że wszelkie złe instynkty w dziecku trzeba wypłaniać póki jeszcze jest młode, bo jak będzie starsze — to może być za późno. Świadkiem egzekucji tej był gospodarz ogrodu i domu,

w którym mieszkaliśmy, — p. Winicki. Poócbno był to nałogowy pijak, ale bardzo dobry człowiek. Chcąc zatrząć moje przykre uczucie po otrzymanych batkach, podkładał pod krzaki figi, wprawiając we mnie, że to są placki. Wie- czorem kazał mi szukać pod krzakiem agrestu lub porzeczki placków. Gdy znalazłem — wybuchł śmiech i radość. Ja cieszyłem się, że będę jeść placka, a on, że udało mi się go znaleźć. Od czasu do czasu dawał mi 10 kopiejek na pół funta kielbasy, a gospodyni miała powiedzieć, że pieniądze dała mi jedna panienska, co szła z panem gospodarzem.

Gospodarz miał żonę dużo starszą od siebie. Była nadzwyczaj skąpa. Zawsze tak się składało, że gdy szedłem ze sklepu z kielbasą — zwykle spotykałem ją na swej drodze. Na jej pytanie, co niosę, odpowiadałem — kielbasę. — A kto dał ci pieniądze? — jedna panienska. Tłumaczenie takie na nie się nie zdało, kielbasa była konfiskowana i przez kilka dni

wydawana po małym kawałku. Nie była to troskliwość o moje zdrowie, że mogłbym się rozcho- rować, gdybym zjadł wszystko na raz, lecz tylko zwykłe skąpstwo. Gdy pewnego razu poszedłem do ogrodu, ażeby zawałać ojca, który tam pracował, i zerwać jedną po- rzeczkę, gospodyni zobaczyła to przez okno, przyleciała jak furia i za ucho przyprowadziła mnie przed oblicze matki, za co po raz drugi zostałem ukarany. Nic nie pomogły zapewnienia, że zjadłem tylko jedną jedyną jagodę. Tym razem dostałem mniej pasów, niż za jabłko, ale też i kradzież była dużo mniejsza w stosunku do jabłka.

Matkę kochałem, ale i bałem się jej, bo wiedziałem, że jak się jej w czym nie posłucham, to będą baty. Ojca mniej się bałem, a przy tym ojciec w moim pojęciu był jakimś nadzwyczajnym człowiekiem. Gdy matka mnie gdzieś posyłała, lub ktoś z obcych, to szedłem, jak zwykle, natomiast, gdy mnie ojciec posłał po tytoń, lub po kwaterek wódki, leciałem kłusa, bo to dla ojca.

Nie miałem żadnej opieki, wy- chowywała mnie ulica i Wisła. Brak opieki i wychowanie ulicy miały na nas wpływ demoralizu-

jący. Kilku nas, chłopców w wie- ku od lat 7-10 do 9-10ci zwykle bawiło się razem. Terenem na- szych zabaw była Wisła, ulica i składy drzewa przez nikogo nie pilnowane. W jednym z tych składów stał duży wóz, przeznac- zony specjalnie do przewożenia ciężarów. Podczas zabawy zauwa- żyliśmy, że jedna z nakrętek daje się lekko zdjąć. Po zdjęciu nakrętki okazało się, że i śruba za pomocą gwoźdźca daje się lekko wyjąć. Drugi z chłopców poddał myśl, aby z tego wozu pozejmo- wać wszystko, co się da i spienię- żyć u Żyda, za co moglibyśmy kupi- godziś najtańsze wędliny i bułek. W godzinach popołudniowych pra- wie zawsze byliśmy głodni, to też na propozycję chętnie zgodzi- liśmy się. Wszyscy wiedzieliśmy, że jest to mała kradzież i gdyby rodzice nasi o tym wiedzieli, by- libyśmy surowo ukarani, ale to nie przeszkadzało nam myśleć, gdzie i w jaki sposób zdobyć pa- rę groszy, bo jednak było przy- jemnie najeść się do syta, za- wdzieczając swojej odwadze i sprytności. Czuliśmy, że w razie czego damy sobie radę, a przy tym grała rolę ambicja, że potra- fimy coś zrobić. W jakiś czas po- tem, wieczorem, staliśmy oparci

o mur kamienicy. Jeden z nas, o- party plecami o rynnę, zwrócił u- wagę, że rynną rusza się. Drugi zaś zaczął twierdzić, że rynną mu- si być cynkowa, gdyż inaczej zjad- łaby ją rdza. A był między na- mi najmądrzejszy, który dowiódł jak na dłoni, że rynną stanowczo jest cynkowa i kilkakrotnie dro- ższa od żelaza. Jeżeli się trochę rusza, to gdy w kilku weźmiemy u dołu przy zgięciu i zacniemy ru- szać, to się obłuzuje i można będzie łatwo ją zdjąć, następnie stłuc kamieniem na małe kawał- ki i sprzedać. Tak też na drugi dzień zrobiliśmy.

Początków czytania uczyła mnie żona rzadcy domu, w któ- rym mieszkaliśmy. Wzmiem za naukę, musiałem odno- sić w miarę potrzeby meldun- ki do cyrkułu z ulicy Czarnia- kowskiej na Krucą. Kiedy umia- len już cokolwiek czytać, zaczą- łem chodzić na ulicę Czarniakow- ską Nr. 98, do pewnej Rosjanki, nazwiskiem Karolkowa, która w swoim mieszkaniu w tajemnicy uczyła kilku dzieci po polsku i rosyjsku, pobierając miesięcznie od dziecka 1 rb. 20 kop. Moi ro- dzice nie mieli na to, aby opła- cać za naukę, musiałem więc wy- płacać tę należność przez przyno-

szenie obiadów od brata tej nau- czycielki z Nowego Świata Nr. 14 na Czarniakowską Nr. 98.

W tym czasie udawało mi się czasem znaleźć odeszwy, z których dowiedziałem się o istnieniu lu- dzi, nazywających siebie socjali- stami i którzy chcieli, ażeby wszystkim robotnikom na świecie było dobrze, ale policja za to stras- znie ich karze i wsadza do cyr- deli. Po przyniesieniu takiej odeszwy do domu, matka moja, siadając do czytania — zamykała drzwi na klucz, zasłaniała okna i rozpalala ogień pod kuchnią. Do- piero po takich przygotowaniach, matka zaczynała czytać. Z jej słów dowiedziałem się, że socjali- ści są to ludzie bardzo dobrzy, niestety jednak nie wierzą w Boga, co w moim pojęciu nie zgadza- ło się jedno z drugim. Rozmowałem sobie, że człowiek do- bry wierzy w Boga, a jeżeli w Boga nie wierzy, przez to samo jest człowiekiem niedobrym; a już kiedy idąc raz Nowym Światem i wprawiając się w czytanie napi- sów na szyldach — trafiłem na słowo specjalista, co mi się po- mieszało ze słowem socjalista, powstał w mojej głowie chaos.

Dalszy ciąg nastąpi.

